UNIVERSITY OF MUMBAI

Aff. Recog./ 322 of 2000

CIRCULAR

The Directors/Heads of the University Departments, Principals of the Affiliated Colleges and Heads of the recognized Institutions are hereby informed that the Management Council at its meeting held on 3rd August, 2000 vide item No.6 considered the Government Resolution No.GEC-1000 (123/2000) Tanshi-1, Dated 17th April, 2000, received from the Under Secretary, Government of Maharashtra, Higher & Technical Education Department, Mantralaya, Mumbai (copy enclosed) and resolved as under :

"असे ठरविण्यात आले की, महाराष्ट्र राज्यातील सर्व पारंपारिक विद्यापीठे व त्यांना संलग्नित असलेल्या महाविद्यालयातील पदवी अभ्यासक्रमातील प्रवेशाकरीता महिलांसाठी ३०% आरक्षण ठेवण्याबाबत महाराष्ट्र शासन उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांनी क्रमांक जीईसी-१०००/(१२३/२०००)/तांशि-१, दिनांक १७ एप्रिल, २००० अन्वये निर्गमित केलेला शासन निर्णय स्वीकारण्यात यावा."

They are therefore requested to take necessary action as per the above mentioned resolution.

MUMBAI : 400 032
7th SEPTEMBER, 2000

for REGISTRAR

To,

The Directors/Heads of the University Departments, Principals of Affiliated Colleges and Heads of recognized Institutions.

No.Aff.Recog./ 322-A of 2000 — 7th September, 2000.

A) Copy to :-

1) The Director, Board of College and University Development
2) The Director, Institute of Distance Education.
3) The Librarian, University Library.
4) The Presiding Officer, College Tribunal.
5) The Controller of Examinations.

UNIVERSITY OF MUMBAI

Aff. Recog. 322 of 2000

CIRCULAR

The Directors/Heads of the University Departments, Principals of the Affiliated Colleges and Heads of [illegible] recognized Institutions are hereby informed that the Management Council at its meeting held on 3rd August, 2000 vide item No.6 considered the Government Resolution No.GEC-1000 (123/2000) Tanshi-1, Dated 17th April, 2000, received from the Under Secretary, Government of Maharashtra, Higher & Technical Education Department, Mantralaya, Mumbai (copy enclosed) and resolved as under :

"असा ठराव करण्यात आला की, महाराष्ट्र राज्यातील सर्व पारंपारिक विद्यापीठे व त्यांना संलग्नित असलेल्या महाविद्यालयांतील पदवी अभ्यासक्रमातील प्रवेशाकरीता महिलांसाठी ३०% आरक्षण ठेवण्याबाबत महाराष्ट्र शासन उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांनी क्रमांक जीईसी-१०००/(१२३/२०००)/तांशि-१, दिनांक १७ एप्रिल, २००० अन्वये निर्गमित केलेला शासन निर्णय स्वीकारण्यात यावा."

They are therefore requested to take necessary action as per the above mentioned resolution.

MUMBAI : 400 032
7th SEPTEMBER, 2000

for REGISTRAR

To,

The Directors/Heads of the University Departments, Principals of Affiliated Colleges and Heads of recognized Institutions.

No. Aff./Recog./ 322-A of 2000 — 7th September, 2000.

A) Copy to :-

1) The Director, Board of College and University Development.
2) The Director, Institute of Distance Education.
3) The Librarian, University Library.
4) The Presiding Officer, College Tribunal.
5) The Controller of Examinations.

-2-

B) Copy to :-

1) The Assistant Director and the Project Officer, Department of Adult & Continuing Education and Extension.
2) The Project Officer, Garware Institute of Career Education and Development.

C) Copy to

1) The Deputy Registrars of University of Mumbai.
2) The Secretary, Board of Students' Welfare.
3) The Personal Assistants to (i) the Vice-Chancellor (ii) the Pro-Vice-Chancellor and (iii) the Registrar.

(Record Section 10 copies)

for REGISTRAR

महाराष्ट्र, राज्यातील सर्व अकृषिक विद्यापीठे व त्यांना संलग्नित असलेल्या महाविद्यालयांतील पदवी अभ्यासक्रमांकरिता महिलांसाठी ३० टक्के आरक्षण ठेवण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्र. जीईएन-१०००/(१२३/२०००)/तांशि-१

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक: १० एप्रिल, २०००

प्रस्तावना:-

भारताच्या संविधानात, स्त्री-पुरुष भेद न ठेवता समानतेचे तत्व हा नागरिकांचा मूलभूत हक्क मानण्यात आला आहे. तसेच महिलांच्या बाबतीतही घटनेत सकारात्मक भेदभाव स्वीकारण्यात आले आहे. महिलांना पुरुषांच्या बरोबरीने संधी देणे अपेक्षित असले तरी विविध व्यावसायिक अभ्यासक्रमांकरिता स्त्रियांना समान संधी प्राप्त होत नाही. स्त्रियांच्या शैक्षणिक उन्नतीसाठी सकारात्मक दृष्टीने प्रयत्न करणे आवश्यक आहे. त्यानुसार महिलांचे सक्षमीकरण आणि समाजाच्या सर्व क्षेत्रामध्ये महिलांचा सक्रिय सहभाग [illegible] समाजाच्या विविध क्षेत्रामध्ये सकारात्मक भूमिका पार पाडण्यासाठी महिलांना शिक्षणाकडे आकर्षित करणे आवश्यक आहे. ही बाब विचारात घेऊन शासन निर्णय दि. २०.६.१९९४ अन्वये शासनाने महिलांना शासकीय नोकरीमध्ये ३० टक्के जागा आरक्षित ठेवल्या आहेत. याबाबतीत सदर हेतू साध्य होण्याकरिता आता महिलांना पदवी अभ्यासक्रमाकरिता ३० टक्के आरक्षण ठेवणे आवश्यक आहे. त्यानुसार महाराष्ट्र राज्यात पदवी स्तरावरील सर्व अभ्यासक्रमांकरिता महिलांसाठी ३० टक्के आरक्षण ठेवण्याबाबत शासनाचा विचार होता.

शासन निर्णय:-

वरील सर्व बाबींचा विचार करून शासन आता असे आदेश देत आहे की, महाराष्ट्र राज्यातील सर्व पारंपारिक विद्यापीठे व त्यांना संलग्नित असलेल्या सर्व शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित महाविद्यालयांतील पदवी अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशाकरिता महिलांसाठी ३० टक्के आरक्षण ठेवण्यात येत आहे.

सदरचे आरक्षण विनाराखीव व राखीव या दोन्ही प्रवर्गासाठी लागू राहील. जर विनाराखीव जागा १०० असतील तर त्यापैकी ३० जागा महिलांकरिता आरक्षित राहतील.

तसेच सदरचे आरक्षण हे त्या त्या विविध सामाजिक प्रवर्गाकरिता स्वतंत्र असेल. हे संविधानात्मक राखीव जागा अंतर्गत समांतर आरक्षण (Horizontal) असे राहील, उदाहरणार्थ जसे की, सध्या संविधानातील तरतुदीनुसार मागासवर्गीय अनुसूचित जातींसाठी [illegible] १३ टक्के जागा आरक्षित आहेत. त्यापैकी त्यातील ३० टक्के आरक्षण हे अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील महिला उमेदवारांकरिता ठेवण्यात येईल व जर या

[illegible] विद्यार्थी

प्रवर्गातील किमान पात्रता असलेल्या महिला उमेदवार प्राप्त न झाल्यास त्या जागा अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील पुरुष उमेदवारांतून भरण्यात येतील. म्हणजेच जर प्रवेश [illegible] विद्यार्थ्यांसाठी प्रथम वर्षासाठी १०० जागा असतील तर त्यापैकी १३ जागा अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता राखीव असलेले आरक्षण [illegible] त्यापैकी ३० टक्के म्हणजेच ४ जागा ह्या अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील महिला उमेदवारांकरिता आरक्षित राहतील.

वर उल्लेखलेल्या पध्दतीनेच इतर सर्व प्रवर्गांकरिताही राखीव असलेल्या आरक्षणांतर्गत महिलांना ३० टक्के समांतरपणे आरक्षण ठेवण्यात येईल. तसेच ज्या पदवी अभ्यासक्रमांकरिता गुणवत्तेच्या व मुक्त जागांवर [illegible] देण्यात येतात त्या प्रवेश अंतर्गत ठेवील ३० टक्के आरक्षण महिलांकरिता ठेवण्यात येईल.

[illegible] सर्व तंत्र निकेतनांमध्ये पदविका अभ्यासक्रमासाठी महिलांकरिता शासन निर्णय [illegible]-२०९५/(७०१९)/तांशि-५, दि. १५.४.१९९६ अन्वये [illegible] ३० टक्के [illegible] करण्यात येत आहे [illegible] ३० टक्के [illegible].

त्यामुळे आरक्षित जागांवर जर महिला उमेदवार उपलब्ध झाल्या नाहीत तर या रिक्त जागा त्याच प्रवर्गातील पुरुष उमेदवारांतून भरण्यात येतील व या रिक्त जागांचा पुढील शैक्षणिक वर्षात अनुशेष भरला जाणार नाही.

वैद्यकीय शिक्षण विभाग आणि कृषि व पदुम विभागांतर्गत येणाऱ्या सर्व पदवी अभ्यासक्रमांकरिता आदेश संबंधित विभागाकडून स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

सदरचे आरक्षणविषयक आदेश शैक्षणिक वर्ष सन २०००-२००१ पासून अंमलात येतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही

[प्र. ह. क्षीरसागर]
शासनाचे सहसचिव

प्रत,
संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
संचालक, [illegible], महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
कला संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
ग्रंथालय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
सर्व विद्यापीठांचे कुलगुरू व कुलसचिव
सर्व सहसंचालक, तंत्र शिक्षण / उच्च शिक्षण, विभागीय कार्यालये.
प्राचार्य, सर्व अभियांत्रिकी/औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालये, तंत्र निकेतने व संस्था (तंत्र शिक्षण संचालनालयामार्फत)
प्राचार्य, सर्व संलग्न महाविद्यालये (उच्च शिक्षण संचालकामार्फत)
मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
मा. मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव,
मा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव,
मा. अपर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहायक,

मा. सचिव, कृषि यांचे स्वीय सहायक
मा. सचिव, पशुसंवर्धन, दुग्धविकास व मत्स्यव्यवसाय यांचे स्वीय सहायक,
मा. सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग यांचे स्वीय सहायक,
मा. सचिव, शालेय शिक्षण यांचे स्वीय सहायक,
मा. प्रधान सचिव, वित्त यांचे स्वीय सहायक,
मा. सचिव([illegible]), सामान्य प्रशासन यांचे स्वीय सहायक,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,
सर्व मंत्रालयीन विभागांच्या आधिपत्याखाली येणारी सर्व विभागीय कार्यालये
(संबंधित विभागामार्फत)
सर्व कार्यासने, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई